

មហាព្រះវេស្សន្តរជាតក (សង្ខេប)

ទានកណ្តា (ទី៣)

ព្រះនាងផុស្សតីចាស្រីមានលក្ខណាដ៏ប្រសើរ លុះទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ពត៌មានពុំ
 ក្សេមក្សាន្តអំពីព្រះវេស្សន្តរហើយ ទ្រង់ស្តេចទៅកាន់ព្រះរាជមន្ទីរ មានសិរីនៃព្រះវេស្សន្តរ
 ទ្រង់បានសវនាការព្រះរាជសវនីយ៍នៃព្រះសុណិសា ក៏ព្រះនាងទ្រង់ខ្សឹបខ្សួលអួលព្រះឱវា
 សោកាជាមួយនឹងព្រះរាជបុត្រាថាៈ ឱ! អាត្មាអញអើយ! ពុំគួររស់នៅឡើយ គួរតែបរិភោគថ្នាំ
 ពិស ឬលោកទម្លាក់ក្នុងជ្រោះពុំនោះចងកនឹងខ្សែឲ្យស្លាប់គាប់ប្រសើរជាងរស់នៅ ម្តេចឡើយ
 ក៏ពួកអ្នកស្រីពិរាស្រ្តបណ្តេញបាវេស្សន្តរជាកូនអញជាអ្នកមិនប្រទូស្តសោះដូច្នោះ។ ព្រះ
 នាងទ្រង់ព្រះកន្សែងថ្លែងសេចក្តីទោមនស្សច្រើនប្រការហើយ បែរទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទ
 ស្រីសញ្ជ័យថាៈ សិរីរដ្ឋរបស់ព្រះអង្គ នឹងដូចជាផ្លិតឃ្នុំឥតមេ ពុំនោះទេនឹង ដូចផ្លែស្វាយជ្រុះ
 ដល់ដី សូមព្រះចក្រីកុំបំបរបង់បាវេស្សន្តរឡើយ។ ព្រះនាងទូលហើយបែរមករកព្រះវេស្សន្តរ
 វិញថាៈ កូនអើយកូន! កូនឯងដែលពួកអ្នកស្រីពិរាស្រ្តបំបរបង់ នឹងជាមនុស្សម្នាក់ឯង រមែង
 លំបាកដូចរាជហង្សបាក់ចំអេងរលឹងស្លាបត្រដេបត្រដាបក្នុងកក់ឥតមានត្រីដូច្នោះ។

ព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យថាៈ យើងបណ្តេញបាវេស្សន្តរដែលជាទង់ជ័យនៃពួកអ្នកស្រីពិរា
 ស្រ្តឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីគោរពចំពោះបវេណីធម៌ ទុកជាបាវេស្សន្តរជាទីស្រលាញ់ជាងជីវិត
 របស់យើង ក៏យើងស្វិតបណ្តេញចេញខានពុំបាន។

ព្រះវេស្សន្តរបវរពោធិសត្វ ទ្រង់ឲ្យចាត់រៀបចំព្រះរាជទ្រព្យ សម្រាប់ព្រះរាជទាន។
 ពួកអ្នកកាន់មុខតំណែងទាំងប៉ុន្មានក៏ចាត់ចែងតាមព្រះរាជបញ្ជា។

លុះរាត្រីកាលកន្លងទៅ ក្នុងពេលព្រឹកព្រាងស្វាងអរុណ្ណាទ័យ សម្តេចព្រះចក្រីទ្រង់
 ទៅកាន់សាលាទាន ទ្រង់ព្រះរាជទាននូវ សត្តសតកមហាទានដែលគេរៀបចំស្រេចស្រាប់
 ចំនួន៧រយ។ មួយមុខៗ គឺៈជីវិតរយ សឹងប្រដាប់នីទៅនូវកម្រាលខ្នង កញ្ជោង មាត់ខ្យងចង
 ដង្កន់ខ្សែក្រពាត់ខ្សែដឹង ខ្សែហាង សំអាងមុខ ស្រោម ភ្នុក ជាវិការៈនៃមាសមានក្បាច់ចម្លាក់

អត្ថបទអក្សរសិល្ប៍៖ មហាព្រះវេស្សន្តរជាតក (សង្ខេប)

ព្រមទាំងទ្រមាក់ពាក់នីទៅនូវម្នាក់មាស ខោស្នាប់ភ្លៅ អាវក្រោះក្រាយរាយផ្កាមាសមានដៃ កាន់នីទៅនូវកង្វើរនិងលំពែងស្នែងក្របី។

សេះពរយ សុទ្ធតែសេះអាជានេយ្យ ដែលជាសារថីបង្កាត់ បានបត់ស្រេចស្រាប់ ព្រម ទាំងត្រឿងប្រដាប់គឺ៖ កម្រាលខ្នងចងកែបដោយខ្សែអុក ថ្នក់ដោយខ្សែហាង សងខាងមាន ឈ្លានពន្ធច្រមុះ ដោយខ្សែឃុំបង្ហាដោយបង្ហើរ ព្រមទាំងគង្វាលវាសុទ្ធតែពាក់នីទៅនូវម្នាក់ មាស ខោស្នាប់ភ្លៅអាវក្រោះក្រាយរាយផ្កាមាស មានដៃកាន់នីទៅនូវស៊ីនិងធូសរ។ រថពរយ ព្រមទាំងត្រឿងប្រដាប់ និងមនុស្សស្រីពរយ ដែលស្ថិតស្ថានយ៉ាងល្អជិះលើរថនោះ មេ គោព្រោះពរយ ព្រមទាំងភាជន៍មាសពរយ សម្រាប់ត្រង់ទឹកដោះ គោបាពរយ គោធ្នាត់ព រយ ខ្ញុំស្រីពរយ ខ្ញុំប្រុសពរយ និងវត្ថុផ្សេងៗ ដែលអ្នកផងតែងត្រូវការសុទ្ធតែពរយៗមួយមុ ខៗ។ សូម្បីសុរាដែលជាទានឥតផលល្អសោះ ក៏ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះរាជទានដែរ។ កាលដែល ព្រះវេស្សន្តរទ្រង់បរិច្ចាគនូវសត្វសតកមហាទាន ការស្ងប់ស្ងែងការព្រើរោមព្រើស្បែក ការអស្ចា រ្យចំខ្សែក ក៏កើតឡើងព្រោះផែនដីកក្រើក។

គ្រានោះសម្លេងក្រលួចយ៉ាងពន្លឹកក៏លាន់ឮឡើងថា៖ ពួកអ្នកស្រីពិរាស្ត្របណ្តេញព្រះ វេស្សន្តរ ព្រោះតែការឲ្យទាន ឥឡូវព្រះវេស្សន្តរនៅតែឲ្យទានទៀត។ ពួកអ្នកស្រែកនូវ សម្រែកទាំងនេះ យំយែកបោកខ្លួនកាលណា ក៏ងើបឡើងស្រែកទៀត។

ព្រះវេស្សន្តរថ្ងៃបញ្ជាក់ថា៖ បពិត្រព្រះបិតា សត្វទាំងឡាយសុទ្ធតែពុំផ្អែតដោយកាម ទាំងអស់ ហេតុដូច្នោះសត្វទាំងនោះ រមែងទៅកាន់ទីយមរាជ ឯទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំចង់ចៀសវាង ទីយមរាជបានជាឲ្យទាន ការឲ្យទានជាអំពើល្អសោះទេ តែត្រឡប់ជាបានឈ្មោះថា៖ ជាការ បៀតបៀនអ្នកដែនទៅវិញ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទោះបីចៀសចេញទៅរងទុក្ខក្នុងព្រៃ ដែល ច្របូកច្របល់ដោយម្រឹគសាហារវក៏ឈ្មោះថា បានធ្វើបុណ្យជាគ្រឿងនាំមកនូវសេចក្តីសុខក្នុង អនាគតដែរ ឯពួកអ្នកស្រីពិរាស្ត្រ ឥតឃើញអនាគតវែងឆ្ងាយដូចខ្ញុំព្រះអង្គទេ ទាំងព្រះអង្គ ដែលរួមគំនិតបណ្តេញទូលព្រះបង្គំក៏សុំទ្រង់គង់នៅជាសុខក្នុងកាម ដូចជាគេលិចវីវក់ក្នុង កក់ដូច្នោះចុះ បពិត្រព្រះវររាជមាតា សូមទ្រង់អនុញ្ញាតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពេញចិត្តនឹងបព្វ ជ្ជា។

អត្ថបទអក្សរសិល្ប៍៖ មហាព្រះវេស្សន្តរជាតក (សង្ខេប)

ព្រះនាងផុស្សតីមានព្រះសវណ្ណិយ៍ម្នាលកូន យើងអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកហើយតែនាងមទ្រីនេះ ចូរនៅជាមួយនឹងកូនទាំងពីរចុះ។ ទ្រង់ព្រះកន្សែងបណ្តើរចាប់ព្រះហស្តព្រះរាជសុណិសាបណ្តើរ។

ព្រះវេស្សន្តរថា៖ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បើនាងមទ្រីចង់ទៅក៏ទៅចង់នៅក៏នៅចុះ! ព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យថា៖មទ្រីកូនអើយ នាងធ្លាប់តែស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសិកពីស្រ្តី ហើយត្រឡប់ជាស្លៀកសំពត់ដែលគេក្រងដោយស្បូវភ្នាំងវិញដូចម្តេចកើត! កុំទៅអីកូន។

ព្រះនាងមទ្រីទ្រង់ព្រះកន្សែងថ្លែងថា៖ ខ្ញុំម្ចាស់បើប្រោសចាកព្រះវេស្សន្តរហើយ នឹងនៅជាសុខពុំបានឡើយ ខ្ញុំម្ចាស់អាចអត់ទ្រាំក៏យទាំងនេះបាន ឯត្រង់សេចក្តីទុក្ខព្រោះការព្រាត់ប្រាស់ចាកព្រះវេស្សន្តរ ខ្ញុំម្ចាស់អត់ទ្រាំពុំបានទេ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅពុំខាន សូមទ្រង់ព្រះរាជាអនុញ្ញាត បពិត្រព្រះសស្សរា ធម្មតាស្រីមេម៉ាយរមែងក្តៅក្រហាយឥតស្រាក បរមបុរាណបានចែងមកទុកថា៖

ទន្លេគ្មានទឹក	ហៅថា	ទន្លេអាក្រាត
ដែលគ្មានស្តេច	ហៅថា	ដែនអាក្រាត
ស្រីមេម៉ាយ	ហៅថា	ស្រីអាក្រាត

ធម្មជាតិអាក្រាតទាំងពុម្ភនេះ ជាទីមើលងាយនៃជនជុំវិញ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទ្រាំនៅទាំងទុក្ខម្តេញដូច្នោះពុំបានទេ ខ្ញុំម្ចាស់ស្វិតទៅពុំខាន។

ព្រះបាទស្រីសញ្ជ័យថា៖ បើនាងទៅ ចូរនាងទុកកូនតូចទាំងពីរ យើងនឹងចិញ្ចឹមកូនតូចទាំងនោះ កុំឲ្យមានក្តីព្រួយលំបាក។

ព្រះនាងមទ្រីថា៖ កូនតូចទាំងពីរនឹងញ៉ាំងហឫទ័យនៃយើងខ្ញុំដែលក្រំដោយសំណោក ឲ្យត្រេកអរក្នុងព្រៃបាន។

លំដាប់នោះព្រះបាទស្រីវេស្សន្តរបររោពាធិវង្ស ទ្រង់ថ្វាយបង្គំព្រះបរមរាជបិតា និងព្រះវររាជមាតា ធ្វើប្រទក្សិណហើយទ្រង់ឡើងកាន់ព្រះរាជរថដែលទើមដោយសេះបួន នាំព្រះរាជបុត្រីបុត្រា អគ្គជាយាស្តេចទៅកាន់ភ្នំគិរីវង្ស លុះទ្រង់បរព្រះរាជរថដល់ទីជិតផុតចក្ខុវិស័យ ក្សត្រថ្ងៃទ្រង់ងាកក្រោយឲ្យព្រះនាងមទ្រីទត ព្រះរាជរាំងថា៖ ឡុះហ្ន៎! ព្រះរាជរាំងរបស់យើង។ ទ្រង់មានព្រះរាជឱង្ការតែប៉ុណ្ណោះ ក៏កំពូលព្រះរាជរាំងថយផុតវិស័យ នៃព្រះនេត្រា

អត្ថបទអក្សរសិល្ប៍៖ មហាព្រះវេស្សន្តរជាតក (សង្ខេប)

ដោយសារសន្ទុះល្បឿននៃសេះទាំងបួននាំព្រះអង្គទៅដោយព្រះរាជរថ។ ត្រាតែផុតចក្ខុវិស័យ
នៃក្សត្រទាំងពីរ ព្រះធរណីក៏កម្រើក។

ត្រានោះ មានពួកព្រាហ្មណ៍បួននាក់ ស្នាក់សុំសេះទាំងបួនអំពីព្រះអង្គ។ ព្រះពោធិវង្ស
ទ្រង់ព្រះរាជទានតាមក្តីប្រាថ្នារបស់ព្រាហ្មណ៍។ ខណៈនោះទេវបុត្របួនព្រះអង្គបាននិម្មិត
ភេទជារមាំងអូសព្រះរាជរថទៅ។ ព្រះអង្គទ្រង់គង់លើព្រះរាជរថដែលពួករមាំងទេវបុត្រអូស
ទៅនោះ មិនយូរប៉ុន្មានបានជួបនឹងព្រាហ្មណ៍៥នាក់ទៀត មកស្នាក់សុំព្រះរាជរថក្នុងព្រៃ ព្រះ
ចក្រីទ្រង់ព្រះរាជទានព្រះរាជរថនោះ ហើយឲ្យព្រះនាងមទ្រីពចៅក្រីស្នា ព្រះអង្គទ្រង់ពបា
ជាលី យាងទៅតាមផ្លូវពានីជាទីទួរគមន៍មុខគួរឲ្យអាណោច អាជ័មក្រៃពេកហោង។

(ចប់ទានកណ្តា ទី៣ សូមរង់ចាំតាមដានកណ្តាទី៤ នៅសប្តាហ៍ក្រោយ)

